

S itt hadd vitázzam egyszerre vele is, Molnár Zoltánnal is. Az a tapasztalatom: a mezőkovácsházi meg kiskunmajsai meg a hasonló öntevékeny versmondó vetélkedők érnek annyit — ha nem épp többet — a közművelődés folyamatában, mint a hivatásos nagyszínházak, nagy együttesek és nagy művészek vendégfellépései. Itt Molnár mellett állok, a tömeges és reproductív-produktív önmozgás elvének talaján. Mert jó gondolat a Huszonötödik Színház és hasonló hivatásos közösségek patronáló munkájára számítani; ez a minőséget föltétlenül emeli — csakhogy a tömegességet lefoghathja. S a járási vagy akárcsak községi keretekben vetélkedő versmondó ifjúság, felkészülés közben, e segítség nélkül is verset olvas, verset válogat, verset tanul — a jobbja még verselemző segédleteket is forgat —; aztán a versenyen verset mond és verset hallgat. S ezzel elindul azon az úton, amely a kultúra passzív élvezőjéből tevékeny részesévé teszi (de még élvezőjeként is laikusból egyre értőbbé); azaz olyan tényezővé, amely a kultúrában kifejti önmagát.

Amde — s itt Vitányi oldalán állok — ez nem megy lelkes irányítók és gondos irányítás nélkül; ehhez minták is kellenek, segítők is. Például az az — új értelemben megújuló — népművelési hálózat, amely a közművelődésnek mint öntevékennyé fejlődő tömegmozgásnak előkészítője, szervezője, mederben tartója.

